

Somogyi kanonok egykori adománya Szegednek örök tulajdona

Békésen egymás mellett

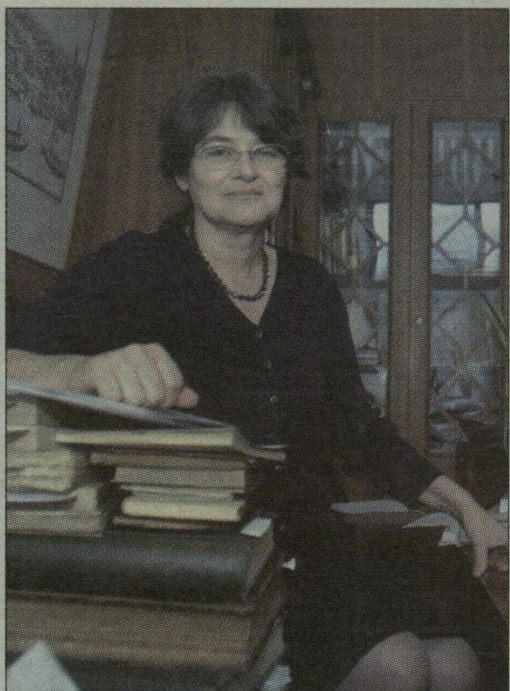
A lényegi feladatokban nagy különbségek vannak az egyes könyvtár típusok között, nem véletlenül működnek egymás mellett külön városi, megyei, intézményi könyvtárak minden nagyobb településen – fogalmazták meg sokadszor a két szegedi „szomszédvár”, a Somogyi-könyvtár és az új épületébe nemrég beköltözhetett egyetemi könyvtár vezetői. Ennek ismételtetésére azért kényszerülnek, mert fel-felröppennek „összevonási gondolatkísérletek”.

– Gyakran érzem úgy, hogy legalábbis valamiféle rivalizálásba igyekeznek kényszeríteni bennünket egyes szegedi véleményformálók, pedig ez teljes abszurditás – mondja Szőkefalvi-Nagy Erzsébet, a Somogyi-könyvtár igazgatója.

– Nemcsak azért nem lehetünk versenytársak, mert az egyetemi könyvtár épülete újonnan épült és 21. századi technikával felszerelt, mi pedig egy húsz évvel ezelőtti épületben és szerényebb informatikai felszereltséggel működünk. De azért sem, mert a dolgunk is más, a feladataink és szolgáltatásaink nem összehasonlíthatók. Mégis, óhatatlanul is a hatása alá kerülünk ennek a rivalizálási pszichózisnak. Például, mióta beköltözött az egyetemi könyvtár az új épületébe, mi működésbe helyeztünk egy számlálót, hogy pontos adatokkal tudjuk bizonyítani: a látogatottságunk nem csökken drasztikusan.

– A világ nagy könyvtárainak bizonyos szakmai normáknak kell megfelelniük – magyarázza dr. Mader Béla, az egyetemi könyvtár főigazgatója.

– Ha szigorúan vesszük, a mi új könyvtárunk sem képes meg-

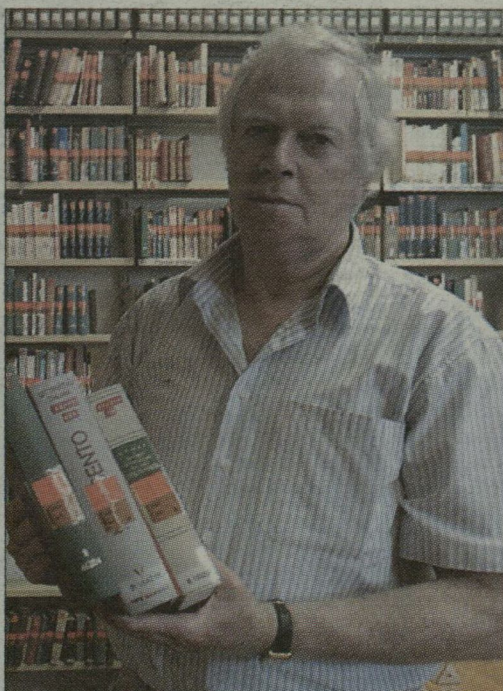
Szőkefalvi-Nagy Erzsébet és Mader Béla

felelni annak az előírásnak, mely szerint a „célközönség” 10-15 százalékát egyidejűleg kell tudni kiszolgálni. Mert ha a 30 ezer körüli tehető szegedi egyetemista létszámot tekintjük, azt kell mondanunk, nem tudjuk egyszerre leültetni a 15 százalékuakat. Persze városi közönségünk is van, ám jobbára a tudományos érdeklődésű, kutatói feladatokat ellátó értelmiségi körökből. A közkönyvtár funkció, a nagy tömegek, a lakosság minden rétegének ellátása a Somogyira hárul – ez igen nagy tömegű könyvet és sok helyet igényel.

Az intézményvezetők példával is igyekeztek megvilágítani a feladatok másságát. Bárha Nobel-díjas írónk Sorstalanság című művét minden egyetemistának is ismerni illik, az egyetemi

könyvtár kettőnél több példányt nem tud beszerezni szépirodalmi művekből, még a Sorstalanságból sem. A több példány beszerzésének kötelezettsége a városi könyvtáré, és az érdeklődő teljes városi lakosság mellett – egyetemi városról lévén szó – bizony a bölcsészek is a Somogyiba járnak szépirodalmat olvasni.

– Speciálisan a közkönyvtár feladata a település dolgairól tájékoztatni, amire a helyismereti gyűjteményünk szolgál. Évi 9 ezren vesznek részt a gyermekprogramjainkon, a középiskolások oktatását rendkívüli órákkal, könyvtári foglalkozásokkal segítjük – sorolja tovább a sajátos feladatokat Szőkefalvi-Nagy Erzsébet. – A mi esetünkben ráadásul van egy, a többi városi közkönyvtártól eltérő körülmény, nevez-

Fotó: Schmidt Andrea, Karnok Csaba

SZÖBESZÉD ELLEN

A két szegedi „szomszédvár” vezetői ki nem ejtenék a saájukon: összevonás. Nem akarnak holmi tájékoztatásból eredő szöbeszédet akarattalul is fölerősíteni. Úgy vélik, ha mindenki számára világos lesz, mennyire különbözik egymástól a két könyvtár feladata, ez a „gondolatkísérlet” szintjén sem merül föl többé.

tesen, hogy a Somogyi: alapítványi könyvtár. Az alapító által Szeged város „örök és elidegeníthetetlen” tulajdonába adott muzeális gyűjteményben igen magas színvonalú és egyedi régi tudományos anyag található. Ilyen nincs máshol.

S. E.

Egyedülálló kutatás az Ágota Alapítványnál

Kothencz János példakép lett

Példakép-díjjal jutalmazta Kothencz Jánost (képünkön), a szegedi Ágota Alapítvány vezetőjét a Pannon GSM Példakép Alapítvány. A díjazott most olyan állami gondozottakat felzárkóztató program kidolgozásával foglalkozik, amely tudományosan megalapozza a mindennapokban már bevált nevelő módszert.

Több mint ezer jelölt közül kura-tórium választotta ki a három példaképet, Kothencz János mellett Madarász Anitát, a szentlőrinciek óvoda vezetőjét és Sárai Ritát, a Gördülő Táncsoport művészeti vezetőjét.

– Nem tekintem magam példaképnek. Meglepett a díj, a jelölésről is csak később értesültem, ugyanis a munkatársaim adták be az alapítványhoz az önéletrajzomat – hangsúlyozta Kothencz János, aki kilenc éve működteti alapítványi formában az állami gondoskodásban élő, veszélyeztetett fiatalokért tevékenykedő szervezetet.

– Egy vasárnap a játszótérünk-hoz hívtak, azt hittem krízishelyzetről van szó. Itt tudtam meg, hogy beneveztek, és már csak néhányan vagyunk versenyben a díjért. Aztán a vizsgaidőszakom végén kaptam a hírt arról, hogy nyertem. Örültem neki, de a munka fontosabb. Nyaranta országos találkozót, év közben számos más programot szervezünk. Az állami gondozottak felzárkóztatását segítő program kidolgozásával foglalkozunk a következő időszakban, amely alátámasztja, hogy a mindennapos gyakorlatban már bevált módszerek szakmailag is rendben vannak.

Az állami gondozásban felnőtt Kothencz János elmondta, az alapítvány a saját pedagógiai módszereivel a társadalmi beilleszkedésben kíván segíteni. A cél az, hogy a gyerekek saját szeretetmértóságába vetett hite kiteljesedhessen.

A módszertan kidolgozását kutatómunka előzi meg, melyet egy német katolikus szervezethez beadott pályázatuk révén valósítanak meg. A pályázathoz Mádri Dalma asszony, a köztársasági elnök felesége és Bíró László, a Magyar Katolikus Püspöki Kar családreferens főpásztora is a nevét adta. A családügyi minisztérium, valamint a Szegedi Tudományegyetem három szociológusa, Feleky Gábor, Lőrinczi János és Rácz Attila is segíti a programot. A Hittudományi Főiskola neveléstudományi tanszékéről Sárai János támogatja az alapítvány 270 fős karitatív segítői csapatát. A megyei gyermekvédelmi szakszolgálatok igazgatói, a családok honok gyámjai szintén partnerek az úttörő jellegű kutatásban, melyet tanárok, pszichológusok, szociális munkások végeznek.

A kutatás attól egyedülálló, hogy az összes állami gondoskodásban nevelkedő fiatalra kiterjed.

G. ZS.

Fotó: Karnok Csaba

Megjelent Kovács Miklós Hazatérése

Hazatérés címmel a Szegedért Alapítvány támogatásával a Bába Kiadó gondozásában jelent meg a Kovács Miklós összegyűjtött verseit tartalmazó kötet.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Kovács Miklós első írása 1957 tavaszán jelent meg lapunkban, amelyben attól kezdve évtizedeken át külső munkatársként rend-

szesen publikálta verseit. A Bába Kiadó gondozásában nemrégiben jelent meg Hazatérés című kötete – ebben azokat a költeményeit is összegyűjtötte, amelyek először a Délmagyarországban láttak napvilágot.

Kovács Miklós Abádszalókon született 1930-ban, Szegeden és Budapesten szerzett egyetemi diplomát. Volt tanácsi hivatalnok, könyvtáros, majd harminc év elmúltával főiskolai tanárként lett nyugdíjas – immár több

mint egy évtizede. „A költészetem-verseim olvastán ez kiderül – Petőfi, József Attila, Ilyés nyomvonalán jártam; eszményeiket is maradéktalanul vállalom, ezért azt tartom, hogy a költészet is legalább sóhajtsjon – Dosztojevszkij szavaival – a világ megaláztatottjaiért. Lehetőség szerint a líra kétezer éves vívmányainak eszközeivel” – vallja a szerző. A kötetet Kalmár Márton szobrászművész rajzai illusztrálják.

Hétfőn Valentin-nap, a szerelmesek napja

Egyetlen lépést sem tehetünk már a városban anélkül, hogy ne látnánk mindegyik piros szívcecskéket. A szerelmesek – és a kereskedők – készülnek: hétfőn, február 14-én Valentin-nap.

Magyarországon 1990-ben határozta el a Magyar Virágkötők, Virágkereskedők

Szakmai Egyesülete, hogy meghonosítja hazánkban a szerelmesek napját.

– A Valentin-nap a világ virágünnep. Ekkor kel el a legtöbb csokor világszerte – mondta az egyesület elnöke, Gombás Attila. – Amikor 15 évvel ezelőtt a Kongresszusi Központban megrendeztük Valentin-napi virágkiállítá-

sunkat, az emberek csodálkozva fogadták az új ünnepet. Azóta viszont itthon is jeles napként tartják számon. Virággal, apró ajándékkal fejezzük ki szeretetünket.

A szegedi Mákvirág üzletben Gémes Márta azt mondta, az utóbbi években alábbhagyott a Valentin-napi virágvásárlás, inkább desszertet, parfümöt adnak ajándékba. A legtöbb virág náluk nőnapkor kel el. A jeles nap előtt az üzletek akciós árákkal csábítják az ajándékvadászokat, s kínálat van bőven. Valentin-nap alkalmából szinte minden eladható, amin szíves minta van. Vethetünk piros szívcecskés ágyműhuzatot 1999 forintért, szív mintás törülközőt 599-ért, szív alakú párnát 359 forintért. Kelendők a plüssfigurák, az elmaradhatatlan macskát pedig 1290 forintért vásárolhatjuk meg, természetesen szívvel a kezében. Egyesek mobilgót küldenek kedvesüknek, mások vacsorázni viszik szerelmüket, és szívesen ajándékoznak illatszereket. Az egyik belvárosi üzletben 20-30 százalékkal adják olcsóbban a parfümöket. Kerekes Bálint épp a barátnőjének választott egy „visszafogott illatot”.

– A Valentin- vagy Bálint-nap nekem nem elsősorban névnap, hanem a szerelem ünnepe. Büszkén mondhatom, az elmúlt három évben ugyanannak a lánynak vehettem ajándékot.

Az ár nem számít, a lényeg, hogy örüljön.

Vannak olyanok is, akik úgy vélik: a Bálint- vagy Valentin-napnak nincs helye a magyar ünnepek sorában, számukra ez erőltetett. Hodházi Barbara nem tartja jeles napnak február 14-ét.

– Nem értem, miért kell nekünk egy olyan ünnep, ami nem is magyar. Csak arra jó, hogy a virágüzletek meg a bevásárlóközpontok jól járjanak. Akit szeretek, azt az év többi napján is szeretem, és ezt ő tudja is, mert jelet adom az érzeimnek nap mint nap.

NYEMCSOK ÉVA

VALENTIN-KULTUSZ

Az egyik eredetmonda szerint Valentint a II. században a keresztény üldöző II. Claudius császár börtönbe záratta. A rab beleszeretett a börtönőr vak lányába, s meggyógyította: visszaadta a látását. Február 14-én mégis kivégezték. Halála előtt egy rövid üzenetet küldött szerelmének, amely így szólt: „A te Valentinod”. Az angolok már 1446-ban ünnepelték e napot, az 1700-as években pedig divattá váltak a Valentin-verseskötetek. A 19. században üdvözlőkártyákat küldtek az emberek szeretteiknek.

Gémes Márta szerint Valentin-napon évek óta kevesebb virág fogy. Szív nélkül nincs igazi szerelemcsokor

Fotó: Miskolczy Róbert